

Ked' zaznie siréna

Varovanie obyvateľstva patrí medzi úlohy a opatrenia civilnej ochrany, aby obyvateľstvo v ohrozených priestoroch mohlo včas uskutočniť opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku a aby s tým čo najviac znížili následky účinkov mimoriadnych udalostí (živelné pohromy, havárie alebo katastrofy).

Varovanie je vykonávané varovnými signálmi uskutočňovanými prostredníctvom sirén.

Varovné signály sú následne dopĺňané slovnou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov (rozhlas, televízia).

Varovanie poskytuje

- Ø informácie pre všetky skupiny obyvateľstva,
- Ø informácie o ohrození.

Ak zaznie varovný signál

- Ø varuje,
- Ø oznamuje neočakávanú udalosť,
- Ø oznamuje ohrozenie života a majetku obyvateľstva,
- Ø podľa tónu signálu a dĺžky jeho trvania zistíte, pred čím vás varuje,
- Ø počúvajte následnú hovorenú informáciu vysielanú rozhlasom, televíziou alebo hlášením obecného (mestského) rozhlasu alebo mobilného rozhlasu. Slovná informácia vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch obce obsahuje:
  - a) deň a hodinu vzniku alebo ukončenia ohrozenia,
  - b) údaje o zdroji ohrozenia,
  - c) údaje o druhu ohrozenia,
  - d) údaje o veľkosti ohrozeného obyvateľstva,
  - e) základné pokyny pre obyvateľstvo.

Varovanie obyvateľstva

Varovný signál „VŠEOBECNÉ OHROZENIE“

Varovanie obyvateľstva pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej

udalosti.

Ø Tón sirén 2 – minútový kolísavý tón sirén

Varovný signál „OHROZENIE VODOU“

Varovanie obyvateľstva pri ohrození ničivými účinkami vody.

Ø Tón sirén 6 – minútový stály tón sirén

Signál „KONIEC OHROZENIA“

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Ø Tón sirén 2 – minútový stály tón sirén bez opakovania

Varovné signály VŠEOBECNÉ OHROZENIE, OHROZENIE VODOU a signál KONIEC OHROZENIA sa následne dopĺňajú slovnou informáciou.

Signál VŠEOBECNÉ OHROZENIE sa vyhlasuje aj v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu počas vojnového stavu a počas vojny. Slovná informácia v takomto prípade obsahuje vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené a výraz VZDUŠNÝ POPLACH.

POZOR!

Vždy druhý piatok v mesiaci sa o 12.00 hod. preskúšava prevádzkyschopnosť systémov varovania dvojminútovým stálym tónom sirén. O pravidelnom preskúšaní funkčnosti sirén a o ďalších skúškach mimo tohto termínu informujú rozhlas, televízia a tlač!

Varovací systém sa neskúša

Ø v nočných hodinách,

Ø v dňoch pracovného pokoja,

Ø častejšie ako raz mesačne,

Ø spôsobom, pri ktorom by mohla nastať zámena so skutočným varovaním obyvateľstva.

Naučte sa rozlíšiť skúšku od signálu.

Čo robiť, keď zaznie siréna?

Keď zaznie siréna mimo doby preskúšania, je potrebné:

Zavrieť okná a dvere

- Ø ak sa nachádzate v domácnosti – zhromaždite celú rodinu a byť neopúšťajte,
- Ø nesnažte sa vyzdvihnúť deti zo škôl a predškolských zariadení, bude o ne postarané,
- Ø presvedčte sa, či vo vašej blízkosti nie sú starí ľudia, chorí, neschopní pohybu - pomôže im,
- Ø postarajte sa o deti bez dozoru!
- Ø uhasťte otvorený oheň a iné spaľovacie zariadenia,
- Ø postarajte sa o domáce a hospodárske zvieratá,
- Ø čakajte doma na ďalšie pokyny.

Ukryť sa

- Ø pri pobyte mimo budovu – vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, prípadne vstúpte do najbližšej budovy,
- Ø nevracajte sa domov, zvuk sirény to neprikazuje,
- Ø vytvorte izolovaný uzavretý priestor – uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkaninami namočenými vo vode s rozpustenými saponátmi). Uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia,
- Ø ak cestujete autom a počujete varovný signál, je potrebné auto zaparkovať a ukryť sa v najbližšej budove.

Ukrytie neuskutočňujeme, keď zaznie varovný signál ohrozenie vodou.

Zapnúť rádio a TV prijímač

- Ø sledujte vysielanie rozhlasu a televízie a riadte sa podľa vysielaných pokynov,
- Ø telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky, najmä nevolajte číslo tiesňového volania. Ťažko sa dovoláte a zbytočne tým komplikujete činnosť záchranárov, ktorí telefónnu sieť

prednostne potrebujú.

Keď je nariadená evakuácia

- a) uhasťte otvorený oheň a iné spaľovacie zariadenia,
- b) uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny,
- c) pripravte si a vezmite so sebou najnutnejšie veci (doklady, cenné veci malých rozmerov, lieky a pod.),
- d) domáce zvieratá (miláčikov) si vezmite so sebou v prenosných schránkach,
- e) domáce zvieratá, ktoré prežijú dlhšiu dobu, nechajte doma a predzásobte ich krmivom a vodou,
- f) uzamknite byt,
- g) presvedčte sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii,
- h) v prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti bez dozoru, starí alebo nevládni ľudia – pomôžte im,
- i) dodržujte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu. To platí i pri použití vlastných vozidiel.

Pri akejkol'vek činnosti zachovávajúte pokoj a rozvahu!

Odpovedzte si:

1. Poznáte vy a vaša rodina varovné signály?
2. Rozlíšite skúšku funkčnosti sirén od signálu?
3. Hovorili ste doma o možnosti varovania v prípade vzniku mimoriadnej udalosti?
4. Zúčastňujete sa s rodinou prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc – v obci alebo na pracovisku?
5. Je každý v rodine schopný samostatne vypnúť prívod vody, plynu a elektriky?
6. Poznáte číslo tiesňového volania?
7. Máte v rodine ujasnené, čo si zoberiete v prípade evakuácie?
8. Nacvičovali ste doma, čo by ste robili, keby...?
9. Viete ako a s kým komunikovať, keby ...?

Pamätajte:

Osobnou katastrofou je, keď sám neviete, čo máte robiť pri varovaní a v ohrození!

Miesta kde získate informácie o civilnej ochrane:

- Ø na školeniach prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc,
- Ø u zamestnávateľa,
- Ø na mestskom úrade útvar obrany a ochrany
- Ø na obvodnom úrade, odbore krízového riadenia,
- Ø na krajskom úrade, odbore krízového riadenia, oddelení civilnej ochrany,
- Ø na internetovej stránke www.uco.sk